

REZUMAT

**la proiectul „Alfabetizarea terminologică a elevilor de gimnaziu”,
cifrul 20.80009.1606.07, conducător de proiect – dr. COSOVAN Olga,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău**

Cercetarea prevăzută de proiect a fost realizată în conformitate cu obiectivele și activitățile stabilite. Au fost analizate experiențele de abordare didactică a terminologiei în diferite sisteme educaționale. Partea cea mai semnificativă a cercetării s-a realizat prin analiza pagină cu pagină a manualelor existente azi în Republica Moldova, în uz, aprobate și recomandate de MECC. Problema care apare aici e că implementarea Curriculumului 2019 nu a fost urmată coerent de elaborarea unor manuale noi. Nu există, la moment, o strategie coerentă și eficientă de predare-învățare-evaluare a termenilor științifici, iar prezentarea lor în manuale este totalmente la discreția autorilor. Au fost constatate următoarele:

Practica predării diferitelor discipline școlare, la etapa gimnazială, a conturat modele și strategii de lucru dependente de specificul ariei curriculare, de tradiția predării disciplinei, dar mai ales de concepția autorilor manualelor respective.

- Asimilarea terminologiei științifice în anii de studii gimnaziale este orientată concomitent spre 3 obiective:
 - încadrarea termenilor noi într-un sistem complex, care permite și asigură condițiile necesare pentru progresul școlar al elevului;
 - dezvoltarea competențelor de comunicare în limba de instruire, competențe care presupun înțelegerea la lectură și la auz a unui spectru larg de texte, inclusiv științifice și publicistice;
 - crearea unei platforme funcționale de învățare pe tot parcursul vieții, care va asigura asimilarea de către adult a termenilor din domeniul profesional și din alte domenii de interes.

Au fost cercetate programele de examen și probele de certificare în raport cu problema alfabetizării terminologice. S-a constatat că asimilarea termenilor este vitală pentru realizarea itemilor. Cu statut de recomandare, la revizuirea programelor de examen, ar fi corect să se sintetizeze o listă de termeni care trebuie să fie operaționali la etapa de absolvire a gimnaziului.

Au fost deduse modelele de lucru cu terminologia științifică la etapa gimnazială pentru 4 din cele 5 arii curriculare. Aria curriculară *consiliere și dezvoltare personală* nici prin curriculum, nici prin alte resurse nu urmărește introducerea în uzul elevilor a unei terminologii specifice. Au fost elaborate 12 articole științifice la tema proiectului, dintre care 8 sunt publicate și 4 sunt în proces de editare. Membrii echipei de proiect au prezentat 4 comunicări la conferințe naționale cu participare internațională. În scopul diseminării, membrii echipei de proiect au moderat 2 ședințe ale Clubului de dezbateri educaționale Paideia, urmate un film la subiectul *Abordarea transdisciplinară a lexicului terminologic*, <https://www.youtube.com/watch?v=I6xIVo-iIHc>; au moderat 4 seminare on-line de informare a cadrelor didactice din Republică privind noua variantă a programei de examen la limba și literatura română (programă aprobată de MEC, 2021), au activat ca formatori naționali în câteva proiecte cu subiecte conexe:

A fost scrisă lucrarea ***Modele de lucru cu terminologia științifică la etapa gimnazială pe ariile curriculare*** (autori O. Cosovan, T. Cartaleanu, A. Crudu-Zgardan, O. Boz), 150 pagini, Chișinău, 2021.